

MOJ3ALP

30-letnica

Pihalnega orkestra

Alples Železniki

Mateja Bogataj
Gregor Bogataj

*Ob pomembnih jubilejih se vedno
obudijo spomini na prehojeno pot,
delo in dosežene cilje,
ki imajo trajno vrednost.*
(Franc Zupanc)

Ustanovitev Pihalnega orkestra Alples Železniki

Razmišljanje, da mora industrija, ki je v Železnikih po letu 1970 močno cvetela, imeti vsestransko razvito okolje, infrastrukturo, kulturo in šport, je pomenilo idejni začetek ustanavljanja Pihalnega orkestra Alples Železniki. Ustanovljen je bil na pobudo prizadevnih posameznikov, ki so bili večinoma zaposleni v podjetju Alples. Tem konec sedemdesetih ni bilo vseeno za kulturni razvoj mladih v Železnikih in mlajših, zaposlenih v podjetju. Želja po ustanovitvi orkestra je bila še toliko močnejša,

ker je v Selcih že delovala godba na pihala, a so njeni zvoki okrog leta 1967 žal dokončno utihnili.

V sedemdesetih je bilo v tovarni zaposlenih veliko mladih. Skoraj polovica se jih je v Železnike priselila zaradi zaposlitve. Predvsem tem so želeli v podjetju Alples ponuditi različne dejavnosti, v katere bi se lahko vključili, in s tem zapolnili svoj čas. Poleg športnih, ki so bile že dokaj razvite, so razmišljali tudi o kulturnih dejavnostih. Utrnila se je zamisel o delavski godbi, ki bi pomenila poživitev

okolja v kulturnem smislu in priložnost za glasbeno udejstvovanje mladih tega okraja.

Do uresničitve ideje je prišlo v začetku leta 1979, ko je bil na podlagi odločitve kolegija podjetja Alples ustanovljen Pihalni orkester Alples Železniki. Takratni direktor podjetja Jožef Demšar, ki je imel pri ustanovitvi pomembno vlogo, je povedal: "Ideja o pihalnem orkestru me je spremljala že dolgo. V letu 1978 so dozoreli pogoji in dokončno sem se odločil, da pod okriljem podjetja Alples ustanovimo pihalni orkester." Za vodjo orkestra je bil imenovan Lado Greblo, edini glasbenik v Alplesovem strokovnem kolegiju. Svojo zadolžitev, da orkester zaživi in začne z delom, je z veseljem sprejel in uspešno vodil orkester v prvih letih delovanja.

Sam orkester brez dirigenta, strokovnjaka na svojem področju, ni pravi orkester. V veliko pomoč pri iskanju ustreznega učitelja je bila rojakinja in takratna ravnateljica glasbene šole v Škofji Loki, Marija Schulz. Uspelo ji je pridobiti prizadevnega, strokovno podkovanega, in kot se je izkazalo pozneje, z vsem srcem glasbi predanega kapelnika – Dragišo Miškovića. Bil je član Slovenske filharmonije in profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. "Dogovorili smo se za način dela, plačilo in materialno stimulacijo," se spominja Jožef Demšar. Pri pedagoškem delu

mu je pomagal Janez Benedik, dolgoletni amaterski muzikant, ki je učil in vodil skupino klarinetistov.

Osnovni pogoji za začetek dela so bili pripravljene, treba je bilo le najti člane novonastalega orkestra. "Vabili smo delavce podjetja Alples, da bi začeli igrati v orkestru, vendar se je izkazalo, da razen Janeza Benedika ni imel nihče poguma za resno delo," je povedal Lado Greblo. Ustanovitelji so pričakovali, da se bodo poleg Alplesovih delavcev orkestru pridružili člani razpadle selške godbe, vendar tudi od njih ni bilo odziva. "Trenutek, ki je naš osnovni cilj obrnil na glavo in v katerem je kazalo, da delavske godbe na pihala ne bo, ni bil prijeten," dodaja Lado Greblo. Začeti je bilo treba na novo in bodoče člane orkestra iskati drugje.

Ob pomoči Marije Schulz in Franca Benedika, takratnega ravnatelja osnovne šole v Železnikih, je bil na šoli objavljen razpis za igranje v orkestru. Nanj se je odzvalo približno 40 učencev in od teh se jih je orkestru pridružilo 25. Bodoči mladi godbeniki so bili otroci, stari med devet in petnajst let.

Prvi dirigent in kapelnik se je dela lotil z vso zagnanostjo, saj se je zavedal, da ni prevzel prav lahke naloge. Kljub začetnim težavam, k čemur je treba dodati dejstvo, da so bili člani, to se pravi otroci večinoma brez vsake osnovne glasbene izobrazbe, se

Profesor Dragiša Mišković.
Foto: arhiv Pihalnega orkestra Alples Železniki

je orkester v kratkem času pripravil za prve javne nastope. Prve skladbe so igrali po posluhu, brez not, te so uporabljali le vizualno.

Ime orkestra je bilo zaradi pobude in materialne podpore s strani podjetja Alples in kraja, v katerem je deloval, samoumevno – Pihalni orkester Alples Železniki. Osnovna organizacija sindikata podjetja je orkestru na začetku kupila 37 glasbil in ostalo opremo. Prav tako je podjetje poskrbelo za prostore, v katerih je novonastali orkester imel vaje. Po izgradnji nove trgovine – Salona pohištva Alples, je prostore stare trgovine dobil pihalni orkester. V njih še danes potekajo individualne in skupne vaje. "Odločna podpora sindikata Alples, nakup najosnovnejših glasbil, pridobitev prof. Miškovića in Janeza Benedika za poučevanje, določitev prostora za vaje ter kader, ki danes uspešno nastopa, so bili osnovni pogoji za pričetek dela." (Lado Greblo, 1982)

"Celoten potek ustanovitve je tekel zelo hitro, za kar so bile potrebne spretnosti v organizaciji in zagotavljanju materialnih sredstev," pravi Jožef Demšar in na koncu dodaja, da je s kapelnikom prof. Miškovičem imel občasne razgovore glede usmeritve in delovanja orkestra. "Prisluhnil sem njegovim željam in ga vsestransko duhovno in materialno vzpodbujal, vse z namenom, da bi se orkester razvijal in kar najboljše deloval."

Prvi nastop takrat najmlajšega pihalnega orkestra v Sloveniji

Glasbila so člani orkestra dobili v drugi polovici leta 1979 in prvi polovici leta 1980. Pričele so se aktivne vaje in že 12. julija 1980 je imel orkester na pikniku podjetja Alples svoj prvi nastop. Od prvih korakov, ki jih je prof. Mišković poskusil s fanti in dekleti, je minilo le leto dni, ko so se prvič predstavili svojim donatorjem. Kljub povsem upravičeni začetni tremi so godbeniki presenetljivo dobro zaigrali tri skladbe: državno himno Hej, Slovani in koračnici Regiment po cesti gre ter Ta soldaški boben. "Delavci so onemeli, niso mogli verjeti, da igrajo

otroci. Tudi glasbeno razgledani ljudje so Miškoviću lahko le čestitali," je bilo ob predstavitvi orkestra napisano v Gorenjskem glasu. Kar je takrat uspevalo prof. Dragiši Miškoviću, je bilo le povračilo za njegovo ljubezen do glasbe in močno predanost delu s Pihalnim orkestrom Alples Železniki. Na nastopu takrat najmlajšega pihalnega orkestra v Sloveniji je nastopilo 27 fantov in eno dekle.

prvi klarinet	Janez Benedik Štefka Zadravec Darko Prevc
drugi klarinet	Matevž Nastran Andrej Rant Peter Polajnar
tretji klarinet	Janez Tolar Janez Potočnik Robert Gartner
krilovka	Zdravko Berce Jože Fajfar Jože Možgan Miha Nastran Štefan Zadravec Tomaž Mohorič
basovska krilovka	Igor Kofler Simon Oman Martin Bernard
bariton	Roman Gartner Marko Nastran
rog	Drago Thaler
pozavna	Janez Šuštar
F-bas	Roman Ceferin
B-bas	Viljem Berce
tolkala	Roman Košir Janko Zadravec Sašo Greblo Emil Kofler

Prvi nastop, 12. julij 1980. Foto: Blaž Dolenc

Uspešen nastop je delavce in vodilne prepričal, da imajo mladi muzikanti in njihovi strokovni vodje trdno voljo ter da so sredstva, ki jih podjetje Alples zanje namenja, dobra naložba. Po besedah Lada Grebla, takratnega vodje orkestra, so prvi nastopajoči člani ponovno oživili dolgoletno tradicijo godbe na pihala, ki je včasih v teh krajih že aktivno delovala.

Prvi samostojni koncert Pihalnega orkestra Alples Železniki

Aplavz, čestitke in priznanja poslušalcev na prvem nastopu so vlila dirigentu in mladim godbenikom voljo do nadaljnega, še bolj prizadevnega učenja in vaj. Eden prvih večjih nastopov je bil pol leta kasneje, 11. januarja 1981, v Dražgošah na proslavi v okviru občinskega praznika in tradicionalne prireditve Po stezah partizanske Jelovice. Orkester se je predstavil s štirimi skladbami: državno himno, žalostinko, koračnico in skladbo Jugoslavija.

Ob odprtju Centra usmerjenega izobraževanja v Škofji Loki, septembra 1981, je orkester prvič nastopil v svojih uniformah. Nakup so omogočili podjetje Alples in starši godbenikov. Podjetje je kupilo kapo,

pentljo in jakno, ki je imela na levem rokavu velik znak podjetja Alples, starši pa hlače in srajce oziroma krila in bluze. Kroj celotne obleke je bil oblikovan tako, da bi otroci hlače in srajce lahko nosili tudi na drugih prireditvah in proslavah. Za take obleke so se odločili, ker so otroci še rasli in bi bil zaradi prevelikega stroška nakup novih uniform vsaki dve leti nesmiseln.

Pihalni orkester Alples Železniki je imel svoj prvi samostojni koncert 10. oktobra 1981. To je bilo približno dve leti po začetku aktivnih vaj, ko so mnogi šele začeli igrati na glasbila. Koncert je pomenil prilžnost, ki jo je podjetje Alples izkoristilo za podelitev priznanj dirigentu in kapelniku orkestra prof. Dragiši Miškoviću ter njegovemu pomočniku pri pedagoškem delu Janezu Benediku. S svojim prizadevnim in vztrajnim delom sta si priznanji resnično zaslužila.

Otvoritveni koncert Pihalne godbe Alples

V obdobju od julija 1980 do novembra 1982, ko je orkester štel že 40 članov, je na različnih prireditvah nastopil 37-krat. Najpomembnejši sta bili gostovanje v Krškem in srečanje pihalnih godb na Bledu,

Prvi nastop godbe na pihala »Alpes«

12. julija 1980 je nastop godbe na pihala, na pikniku naše delovne organizacije prav gotovo mnoge prepričal, da je delovna volja mladih muzikantov in njihovih strokovnih vodij dokazana.

Leto dni je minilo od prvih korakov, ki jih je profesor Miškovič — strokovni vodja godbe na pihala — član Slovenske filharmonije in profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani, poizkusil z našimi fanti in dekleti.

Delo z mladimi ljudmi ni lahko in je uspeh s posebnimi pedagoškimi prijemi izobraževanja vendarle rezultat izredne vztrajnosti in volje.

Na našem pikniku je nastopilo 27 fantov in eno dekle, ki so nam zaigrali:

- državno himno;
- Regiment po cesti gre;
- Ta soldaški boben.

Prvi nastopajoči člani so ponovno oživel dolgoletno tradicijo godbe na pihala, ki je včasih v teh krajih aktivno delovala.

Člani godbe so:

I. klarinet:

Benedik Janez
Zadravec Štefka
Prcv Darko

II. klarinet:

Nastran Matevž
Rant Andrej
Polajnar Peter

III. klarinet:

Tolar Janez
Potočnik Janez
Gartner Robert

krilovke:

Berce Zdravko
Fajfar Jože
Možgan Jože
Nastran Miha
Zadravec Štefan
Mohorič Tomaž

bas krilovke:

Kofler Igor
Oman Simon
Bernard Martin

bariton:

Gartner Roman
Nastran Marko

rog:

Thaler Drago

pozavna:

Suštar Janez

F — bas:

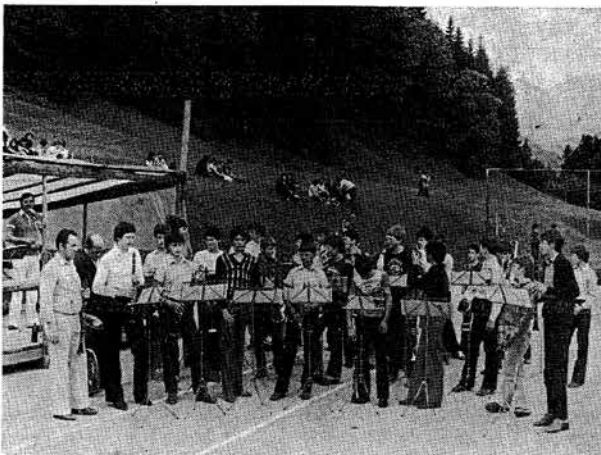
Ceferin Roman

B — bas:

Berce Viljem

tolkala:

Košir Roman
Zadravec Janko
Greblo Sašo
Kofler Emil

Malo je bilo res treme, potem pa so jo korajžno »urezali«

Članov godbe je še več, a kljub temu ponovno obveščamo, da se lahko vsakdo prijavi — tako od starejših delavcev do najmlajših ter vsi tisti, ki želite svoj prosti čas izkoristiti za izpopolnjevanje znanja v glasbi oziroma v kulturnem izobraževanju.

Zaradi dobrih poznanstev prof. Miškoviča pri najboljših strokovnjakih za posamezna področja smo izkoristili priložnost ter povabili k sodelovanju tudi tov. Jarc Joža — člana Slovenske filharmonije, specialista za

tolkala, ter za našo flavtistko Polajnar Edo, za dodatno izobraževanje za igranje flavte.

Stalni učitelj klarinetov je tov. Benedik Janez, tako da smo z združenim delom lahko v tem kratkem času predstavili prve 3 skladbe v izvedbi, posebej prirejene za našo godbo.

Vsem članom godbe in njenemu strokovnemu vodstvu čestitamo in želimo veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Greblo Lado, dipl. ing.

Otvoritveni koncert pihalne godbe Alpes

Dve leti je minilo od prvega koraka, ko so delavci DO Alpes sprejeli odločitev za nabavo instrumentov in s tem ustanovitev pihalne godbe Alpes. Danes je ta pihalna godba resničnost, v kateri igra 38 fantov in eno dekle. Svoj prosti čas posvečajo dejavnosti, ki jim širi svetovni nazor in oblikuje kulturni nivo v osebnem in širšem družbenem interesu.

Otvoritveni koncert, na katerem smo predstavili javnosti vse, kar smo se v tem obdobju naučili, je obsegal 13 skladb. To je velik uspeh mladih glasbenikov, to je velik uspeh profesorja Miškoviča in tov. Benedika, ki

sta ob tej priliki prejela od DO Alpes tudi priznanja.

Namen Pihalne godbe Alpes je v razvijanju samoupravnih odnosov na celotnem kulturnem področju s ciljem razvijanja množičnosti, vsebinsko programske raznovrstnosti, odprtosti in dostopnosti vsem delovnim ljudem.

Ob priliki prvega samostojnega koncerta sem glasbenega vodjo in pedagoga našega pihalnega orkestra tov. Miškoviča prosila, naj nam pove nekaj o delu s to skupino mladih glasbenikov:

»Moram priznati, da prvič delam s pihalnim orkestrom, čeprav že 27 let poučujem na Srednji glasbeni šoli in Akademiji za glasbo v Ljubljani, zato je to delo zame čisto nova izkušnja. Najvažnejše je, da smo ustvarili kolektiv, razvili medsebojne odnose in odnos do dela, se naučili že marsikaj zaigrati in tudi že čutimo željo in potrebo po nastopih. Za orkester otroci prav gotovo žrtvujejo veliko časa, naš interes pa je predvsem, da se normalno razvijajo, da so uspešni v šoli, notranje pa naj se izražajo preko glasbe.

Naš delavec Janez Benedik, vodja oddelka površinske v TOZD sestavljivo pohištvo, uči klarinete in tudi igra v orkestru. Tako kot tov. Miškovič je bil tudi on zelo vesel priznanja za svoje delo.

»Verjetno smo dosegli več iz čiste ga navdušenja kot na osnovi znanja. Današnji uspeh potrjuje, da je naša pot pravilna, da je delovni odnos naših fantov pristen. Kot član tega orkestra bi želel, da bi bila skupina še naprej uspešna in homogena. Želel pa bi tudi, da bi smeli čimbolj neposreden stik s krajanji, da bi nas čimvečkrat uporabili in vabili na svoje prireditve. Ob tej priliki se moram zahvaliti za priznanje, ki mi pomeni dodatno spodbudo pri našem delu.«

Lado Greblo, inpl. ing.
Marjana Maček

Vse osmošolce osnovne šole v Železnikih smo v smislu poklicnega usmerjanja seznanili s kovinskimi poklici in jih povabili na ogled TOZD Kovinska predelava

**DOPISUJTE
V
NAŠE
GLASILO!**

9 — ALPLES

kjer se je mladi orkester prvič srečal z drugimi orkestri in se jim predstavil. Orkester se je z veseljem odzval vsem vabilom. Vsak nastop so godbeniki – s svojim dirigentom na čelu – vzeli zelo resno, saj so se dobro zavedali, da se le tako lahko uveljavijo in si med pihalnimi orkestri ustvarijo dobro ime.

Ustanovitev društva Pihalni orkester Alples Železniki

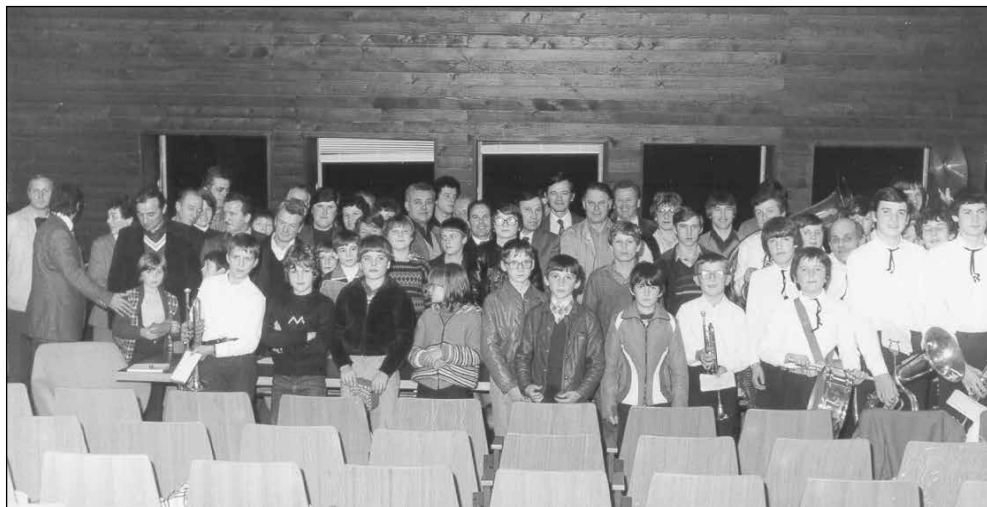
Ustanovni občni zbor Pihalnega orkestra Alples Železniki je bil 13. novembra 1982. Od takrat dalje je bil pod pokroviteljstvom podjetja Alples orkester organiziran kot samostojno društvo v okviru Zveze kulturnih organizacij Škofja Loka. Samostojno je začel poslovati 1. januarja 1984, pred tem datumom se je vse poslovanje vodilo v okviru sindikata podjetja Alples. Hkrati so s svojim delom pričeli organi društva: izvršilni odbor, nadzorni odbor in disciplinsko razsodišče. Za prvega predsednika orkestra je bil na ustanovnem občnem zboru izvoljen Lado Greblo.

Orkester je bil registriran na Krajevnem uradu Železniki. Ob ustanovitvi je bilo potrebnih deset članov. Poleg glavnega pobudnika, direktorja Jožefa Demšarja, so bili ustanovni člani v glavnem kar člani kolegija direktorja podjetja Alples.

- Vladimir Greblo
- Dragiša Mišković
- Anton Tavčar
- Franc Benedik
- Franc Giacomelli
- Marija Schulz
- Janez Benedik
- Jože Krapš
- Ljubo Osovnikar
- Lovro Gajger

Koncert ob peti obletnici – godbeniki v novih uniformah

S samostojnim koncertom ob peti obletnici, 26. oktobra 1984, je orkester dokazal, da so se sredstva, naložena s strani podjetja Alples in Zveze kulturnih organizacij Škofja Loka v izobraževanje mladih godbenikov, obrestovala. Številni poslušalci so bili dokaz, da je pihalni orkester v kraju nekaj pomenil. Program koncerta je bil sestavljen iz koračnic, narodne in moderne ter koncertne glasbe. Na njem so bile prvič podeljene Gallusove značke, in sicer bronaste, ki jih je za dolgoletno ljubiteljsko ukvarjanje z glasbeno dejavnostjo podelila Zveza kulturnih organizacij.

Udeleženci ustanovnega občnega zbora. Foto: Blaž Dolenc

Ob peti obletnici. Foto: Blaž Dolenc

Od ustanovitve do pete obletnice je imel orkester 84 nastopov, kar je približno 17 na leto. "V letu 1984 je bilo opravljenih 1 500 ur poučevanja, imeli pa smo 22 nastopov – godbeniki smo ustregli prav vsem, ki so želeli na prireditvi poslušati naš orkester," je v letno poročilo o delu orkestra napisal takratni predsednik Lado Greblo. Pihalni orkester je v prvih petih letih delovanja za svoje delo prejel številna priznanja, kar je člane opogumilo za nove naloge in obveznosti v naslednjem petletnem obdobju.

Ob praznovanju svojega prvega pomembnejšega jubileja je orkester dobil nove uniforme. Godbenikom jih je kupilo podjetje Alples. Uniformo so sestavljale sive hlače ali krilo z belim trakom ob straneh, zelen suknjič z znakom podjetja Alples, zelena kapa in kravata. K temu je sodila bela srajca oziroma bluza. Nove enotne uniforme so dale orkestru nov in lepši videz ter tako prispevale k boljši predstavitvi donatorja, podjetja Alples. Nekaj let pozneje so godbeniki dobili še zelene dežne plašče in srajce s kratkimi rokavi.

V jubilejnem letu 1984 je bilo za Pihalni orkester Alples Železniki še nekaj pomembnih nasto-

pov. Februarja je orkester sodeloval na sprejemu olimpijskega ognja, junija pa na pevskem taboru v Šentvidu pri Stični. Septembra je igral na otvoritvi mednarodne razstave umetnostne fotografije v Ljubljani in poleti prvič nastopal na čipkarskih dnevih v Železnikih.

Praznovanje desete obletnice

V prvih desetih letih delovanja je Pihalni orkester Alples Železniki imel približno 170 nastopov. Nekateri "tradicionalni" so bili skoraj vsako leto: prvomajske budnice, pustni sprevodi, proslave ob državnih, občinskem in krajevnem prazniku ter nastopi na čipkarskih dnevih in otvoritvah pokala FIS Loka. Poleg teh nastopov in vsakoletnega samostojnega koncerta je orkester največkrat nastopal na različnih gasilskih prireditvah (obletnicah prostovoljnih gasilskih društev in otvoritvah gasilskih domov), na drugih otvoritvah novih ali obnovljenih objektov in raznih prireditvah ter proslavah v Železnikih, Škofji Loki ter izven meja takratne škofjeloške občine. Udeleževal se je občinskih srečanj pihalnih

orkestrrov in srečanj pihalnih orkestrrov Gorenjske. Od leta 1987 dalje je pihalni orkester igral tudi na pogrebi.

Slavnostni koncert ob deseti obletnici je bil 21. oktobra 1989 v kinodvorani na Češnjici. Na njem se je orkester predstavil s številnimi novimi skladbami. Ob tej priložnosti so bile za dolgoletno ukvarjanje z glasbeno dejavnostjo podeljene bronaste Gallusove značke, kapelniku prof. Miškoviću pa je bila podeljena zlata Gallusova značka. Praznovanje se je nadaljevalo naslednji dan, ko sta se našemu orkestru v promenadnem koncertu pred blagovnico na Češnjici pridružila pihalni orkester iz Krškega in Godba Gorje.

Stane Čadež, takratni direktor podjetja Alples, je na občnem zboru leta 1989 orkester pohvalil za izpeljane slovesnosti ob deseti obletnici obstoja in obljubil nadaljnjo podporo podjetja. Prof. Mišković je predstavil načrt dela in poudaril, da bo v prihodnje treba izboljšati igranje vsakega glasbenika posebej in razširiti prostor igranja na območje izven Selške doline. Poleg rednih nastopov v letu 1989 je imel orkester septembra izlet v Portorož. Sredi leta je novi tajnik postal Andrej Rant.

S trdno voljo smo uspešno prebrodili čas najtežje finančne stiske

Do leta 1991 je orkester nastopal na prireditvah, ki so bile stalnica v njegovem delovanju, in se udeleževal vseh drugih, na katere je bil povabljen. Vodenje orkestra je na občnem zboru februarja 1991 prevzel France Jelenc. Na delo orkestra je vplivala osamosvojitvena vojna, saj je zaradi nje mnogo nastopov odpadlo, med drugimi srečanje pihalnih orkestrrov škofjeloške občine. Imeli smo le štirinajst nastopov – večino v prvi polovici leta.

Po letu 1990 nam je za delovanje orkestra začelo primanjkovati finančnih sredstev in obdobje do leta 1995 je zaznamoval "pravi boj za preživetje orkestra", zato je za ta čas arhivskega gradiva nekoliko manj. Tik preden smo imeli povsem prazno blagaj-

no, smo leta 1992 kupili tenorski saksofon, ki je bil za boljši zven orkestra nujno potreben. V začetku tega leta je v orkestru sodelovalo 30 glasbenikov, a jih je med letom pet odšlo, pridružila pa sta se nam dva novinca. V tem letu smo tudi zadnjič igrali na pogrebu, sicer pa smo že v preteklih letih imeli tovrstnih nastopov malo.

Najtežje obdobje v vsej dobi delovanja je bilo v letih od 1993 do 1995, v času predsedovanja Petra Polajnarja – vodenje orkestra je prevzel leta 1992. Ni bilo urejenega financiranja, primanjkovalo je denarja za osnovne stvari. Kapelniku prof. Miškoviću je plačilo za opravljeno delo izostalo za dobo skoraj celega leta. Ker nismo videli druge rešitve, smo na občnem zboru leta 1994 sklenili, da bomo problem financiranja reševali sproti in denar iskali povsod. V orkestru smo to poimenovali "vsesplošna fehtarija".

V težki finančni situaciji sta nam v letih 1993 in 1994 pomagali Krajevna skupnost Železniki in Občina Škofja Loka, ki sta za pokritje neplačanih obveznosti orkestru nakazali potrebna finančna sredstva. Za delovanje orkestra sta se osebno zavzela predsednik sveta Krajevne skupnosti in kasneje župan Občine Železniki Alojzij Čufar in predsednik Izvršnega sveta Skupščine Občine Škofja Loka Vincencij Demšar.

Prostori, v katerih so bile vaje, so postali last Kmetijsko-gozdarske zadruge Škofja Loka. Pojavilo se je vprašanje, ali bomo v njih še lahko imeli vaje in kako bo z najemnino.

Glasbila so bila dotrajana, zato je bil nakup novih nujno potreben, denarja pa ni bilo niti za osnovne stvari. Z optimizmom smo zrlji naprej in v načrt dela zapisali organiziranje praznovanja 15. obletnice orkestra in udeležbo na festivalu pihalnih orkestrrov v Ormožu. Pojavljati so se začele prve želje po lastni kaseti.

Uniforme, ki smo jih imeli od leta 1984, so nam postale premajhne. Že nekaj let smo razmišljali o novih, a denarja ni bilo. V desetih letih smo vsi tako zrasli, da zamenjave oblek med člani niso več prišle v poštev. Bližnje praznovanje 15. obletnice je bila priložnost in obenem potreba, da bi orke-

Zadnjič v zelenih uniformah. Foto: Anton Sedej

ster začel nastopati v novi podobi. Odločili smo se za nakup novih uniform in sklenili, da si obleko kupi vsak sam, kar je bila ob takratni finančni situaciji edina rešitev. Zgledovali smo se po Godbi Gorje in se dogovorili, da bomo ob praznovanju 15-letnice začeli nastopati v slovenskih narodnih nošah.

Prelomno leto 1994 in naša 15. obletnica glasbenega ustvarjanja

Leto 1994 je kljub zamenjavi dirigenta zaznamovalo veliko pomembnih nastopov. Krona vseh je bil slavnostni koncert ob 15. obletnici orkestra. Junija smo organizirali srečanje pihalnih orkestrów škofje-loške občine, na katerem sta poleg nas sodelovala pihalna orkestra iz Škofje Loke in Žirov. Nato smo se v Ormožu udeležili Festivala slovenskih godb v zabavnem in narodnozabavnem programu ter v svoji kategoriji dosegli četrto mesto.

Na nastopu na čipkarskih dnevih v Železnikih nas je zadnjič vodil naš dolgoletni dirigent in kapelnik prof. Dragiša Miškovič. Žal bolezen ne izbira in po zdravju našega tovariša je posegla ravno ta

krat, ko smo ga najbolj potrebovali. Kljub upanju, da se bo njegovo zdravstveno stanje izboljšalo, smo bili tik pred praznovanjem 15. obletnice prisiljeni poiskati novega dirigenta. Želja prof. Miškoviča je bila, da ga nadomesti njegov učenec Damjan Tomažin. Damjan, ki je že prej nekajkrat sodeloval z našim orkestrom, se je njegovi želji in prošnji orkestra odzval.

Avgusta smo pričeli z delom in pod taktirko novega dirigenta v dobrem mesecu uspešno izpeljali praznovanje obletnice. Obeležena je bila s slavnostnim koncertom 17. septembra v kinodvorani na Češnjici. Članom so bile za dolgoletno delo na glasbenem področju podeljene bronaste in srebrne Gallusove značke. V nedeljo, 18. septembra, sta bila na praznovanje povabljeni Godba Gorje in Občinski pihalni orkester Trebnje. Slednji se je v zadnjem hipu opravičil in tako smo koncert in parado izvedli le skupaj z gorjansko godbo. Zanimivo je bilo opravičilo trebanjskega pihalnega orkestra. Njihov telegram se je glasil: "Zaradi nujne trgatev grozdja odpovedujemo našo udeležbo. Obširnejše opravičilo damo naslednji teden. Čestitamo vam k vašemu prazniku. Občinski pihalni orkester Trebnje."

Ob 15. obletnici.
Foto: Anton Sedej

Ob praznovanju 15. obletnice smo bili zelo ponosni na naše nove uniforme – narodne noše, ki smo si jih godbeniki kupili sami. Vsak je tako prispeval skoraj tisoč nemških mark. "To je več, kot je kdor koli kdaj prispeval v dobro orkestra," je v letnem poročilu o delu orkestra napisal predsednik Peter Polajnar. O praznovanju 15. obletnice smo posneli tudi videokaseto, ki je trajen dokaz in priznanje za naše delo. Leto, v katerem smo za nastope in prireditve,

ki smo jih organizirali, dobili številne pohvale, smo zaključili s pripravami na koncert ob slovenskem kulturnem prazniku.

Ob koncu leta so se za orkester začeli boljši časi. Urejati se je začelo financiranje, poleg tega nam je Kmetijsko-gozdarska zadruga Škofja Loka, Enota Češnjica omogočila brezplačen najem prostorov. Pogodba o nadaljnjem sodelovanju je bila podpisana v letu 1995.

Povorka ob 15. obletnici, v ozadju Godba Gorje.
Foto:Anton Sedej

Leto 1995 – kljub lepim doživetjem zasenčeno s smrtjo našega prvega dirigenta

V začetku leta 1995 je umrl prvi dirigent in kapelnik našega orkestra prof. Dragiša Mišković. Godbeniki smo ga 23. januarja na pokopališču v Žalcu pospremili na zadnji poti. "Slovo od tovariša, ki smo ga vsi spoštovali, je bilo žalostno. Njegov odhod je za sabo pustil nenadomestljivo praznino, kar pa nas ni omajalo, temveč nas je še utrdilo na poti, ki nam jo je začrtal." (Peter Polajnar, 1996)

Junija smo gostovali na Dunaju, kamor nas je povabila Vlasta Lokar - Lovrenčič, ki je v slovenski cerkvi vodila pevski zbor. Gostovanje je vključevalo dvodnevno bivanje na Dunaju, v tem času pa smo imeli tri nastope: promenadni koncert v mestnem parku, celovečerni koncert ob otvoritvi gostišča, sodelovanje pri maši na praznik svetega Rešnjega teleša in promenadni koncert na trgu.

Leto 1995 je bilo rekordno z vidika nastopov, saj jih je bilo preko 30. V orkestru je sodelovalo 27 rednih članov, od tega tri dekleta in šest novincev. Društvo je skupaj z dirigentom in blagajničarko štel 35 članov. Leto je bilo izjemno tudi v tem pogledu, da z igranjem ni prenehal niti en član, s čimer se v preteklih letih nismo mogli pohvaliti.

V pričakovanju 20. obletnice

V letu 1996 je imel Pihalni orkester Alples 27 nastopov. Prvi nastop je bil kot običajno v Dražgošah, naslednji večji pa v obliki samostojnega koncerta ob slovenskem kulturnem prazniku v Železnikih. Najodmevnejše je bilo gostovanje v Torinu v Italiji, kjer je ekipa Občine Železniki sodelovala na Igrah brez meja. Tja smo bili s strani sodelujoče ekipe povabljeni kot navijači. Prireditel, na kateri smo nastopali, je bila predvajana na številnih evropskih in na slovenski nacionalni televiziji. V Torinu, kamor smo odšli za dva dni, smo izvedli promenadni koncert v

mestnem parku, povorko ob odhodu tekmovalcev izpred hotela in sodelovali smo na prireditvi.

Financiranje orkestra se je dokončno uredilo. Z nastankom nove Občine Železniki leta 1995 smo v proračunu dobili svojo postavko in tako redno letno dotacijo. V zameno smo za potrebe občine vsako leto pet nastopov odigrali "brezplačno". Poslovanje podjetja Alples se je izboljšalo, tako so bile redne tudi dotacije glavnega sponzorja. Takoj ko smo dobili prva finančna sredstva, smo začeli z nujnimi nakupi novih glasbil. Najprej je bila to tuba B, za katero smo denar zbirali dve leti, in kmalu zatem še tuba F.

Leta 1996 smo v orkestru začeli ugotavljati, da nam za kakovostnejše igranje primanjkuje glasbenikov. Pojavilo se je vprašanje, kako pridobiti nove člane in zanje organizirati izobraževanje. Do leta 1995 je vse poučevanje opravil prof. Mišković, z njegovo smrtjo pa je na tem področju nastala velika praznina. Sodelovanje z Glasbeno šolo Škofja Loka je bilo slabo, saj v Železnikih ni bilo dislociranega oddelka, v katerem bi poučevali trobila in pihala.

Za našo glavno nalogo smo si tako do praznovanja 20. obletnice zadali pridobitev novih članov. Z Glasbeno šolo Škofja Loka smo se začeli dogovarjati, da bi v Železnikih pričeli s poučevanjem za potrebe pihalnega orkestra. V orkestru smo najbolj potrebovali trobila. V skupnem projektu širitve glasbene šole v Železnikih bi pihalni orkester pomagal pri pridobivanju učencev. V Osnovni šoli Železniki bi za učence organizirali koncert, jim predstavili orkester in glasbila ter jih tako navdušili za vpis v glasbeno šolo in igranje v orkestru. Prvi tak koncert smo izvedli aprila leta 1997. Na avdicijo se je prijavilo 20 učencev in pet izmed njih jih je začelo obiskovati glasbeno šolo, kasneje pa pričelo z igranjem v orkestru. S takšnimi predstavitvenimi koncerti še sedaj vsako leto pridobivamo učence dislocirane enote glasbene šole v Železnikih in nove godbenike.

Vodenje orkestra je na občnem zboru leta 1997 prevzel Tone Šolar, pri tem mu je pomagal tajnik Boštjan Demšar. Leto smo si zapomnili po številnih nastopih v poletnem času. Od junija do avgusta je bilo 18 nastopov, kar je pomenilo, da smo imeli sko-

raj vsak konec tedna vsaj en nastop, velikokrat tudi po dva. V drugi polovici leta smo bili velikokrat brez dirigenta, saj je bil Damjan Tomažin na sluzenju vojaškega roka. Tako so bile vaje v tistem času bolj za "ohranjanje kondicije". Večino denarja smo namenili nakupu glasbil. Kupili smo klarinet in altovski saksofon, še vedno pa nam je primanjkovalo glasbil za učence glasbene šole.

Leto 1998 je bilo zaznamovano s pripravami na praznovanje 20. obletnice in s pripravami na snemanje prve kasete in zgoščenke. Orkester je imel 50 vaj in 28 nastopov. Poleg rednih, vsakoletnih nastopov smo se udeležili Festivala koračnic v Mengšu in dvakrat igrali na svečani zaprisegi v vojašnici v Kranju. V okviru praznovanja 650. obletnice prve omembe Železnikov v pisnih virih smo organizirali srečanje pihalnih orkestrrov nekdanje škofjeloške občine. Konec septembra smo odšli na enodnevni izlet v München na Oktoberfest. Tudi v letu 1998 smo kupili nova glasbila – dve krilnici, dve trobenti, bariton, klarinet, činele – in veliko časa posvetili pridobivanju novih članov ter sodelovanju z Glasbeno šolo Škofja Loka. Podjetje Alples nam je v začetku leta kupilo plašče, zato je od takrat naprej igranje v narodnih nošah pozimi nekoliko lažje.

20. obletnica – mejnik v našem delovanju

Delo v jubilejnem letu 1999 se je začelo s snemanjem prve kasete in zgoščenke. Nanj smo se pripravljali že prejšnje leto. Snemali smo 13. in 14. marca v kinodvorani na Česnjici in posneli 12 skladb zabavnega ter narodnozabavnega žanra. Predstavitev kasete in zgoščenke smo načrtovali ob praznovanju našega jubileja, a se je žal zataknilo pri tiskanju ovitkov za zgoščenko, tako da so bile do jubilejnega koncerta izdelane le kasete.

Ob praznovanju 20. obletnice delovanja smo v Pihalnem orkestru Alples Železniki izpeljali dve prireditvi: samostojni koncert ter srečanje pihalnih orkestrrov. Na jubilejnem koncertu 25. junija v kinodvorani na Česnjici je potekala tudi podelitev bronastih in srebrnih Gallusovih značk za dolgoletno delo v ljubiteljski glasbeni dejavnosti. Repertoar je bil večinoma sestavljen iz skladb, ki so bile posnete na kaseti in zgoščenki, saj je bil koncert hkrati promocija našega novega izdelka. Praznovanje smo nadaljevali v nedeljo, 27. junija, s srečanjem pihalnih orkestrrov, ki je bilo pod šotorom pred plavžem v Železnikih. Srečanje, na katerega smo povabili Godbo

Ob 20. obletnici. Foto: Aleksander Čufar

Gorje, Pihalni orkester Alpina Žiri in Pihalni orkester Svea Zagorje, se je začelo s povorko sodelujočih orkestrrov izpred blagovnice v Železnikih.

Praznovanje je dodatno popestrila razstava v galeriji Muzeja Železniki, ki jo je postavil naš "uradni fotograf" Aleksander Čufar. Na njej je bilo predstavljenih vseh 20 let delovanja orkestra. Ob jubileju so bili izdelani plakati z istim motivom, kot je na ovitku zgoščenke in kasete – fotografija godbenikov Pihalnega orkestra Alples Železniki v narodnih nošah.

Vseh nastopov v jubilejnem letu 1999 je bilo 30. Poleg tradicionalnih nastopov smo na povabilo Gorenjskega glasa 27. aprila igrali v arboretumu Volčji Potok. Nastop in reportaža v časopisu sta bila za orkester dobra promocija in povabilo na naše prireditve ob koncu junija. Glasbeno delo smo na dan slovenske samostojnosti in ob prazniku sv. Štefana 26. decembra zaključili s prvim božično-novoletnim koncertom v kinodvorani na Češnjici. Zamisel in nastop sta se izkazala kot zelo uspešna, saj je bila dvorana polna do zadnjega kotička; obiskovalcev je bilo kar okoli 470. S tem koncertom smo spremenili datum naših rednih letnih koncertov, ki so bili prej ob slovenskem kulturnem prazniku, in sklenili, da bo ta koncert postal stalnica v delovanju orkestra.

Pihalni orkester Alples Železniki v novem tisočletju

Po praznovanju 20. obletnice smo se bolj posvetili delu doma. Edino gostovanje orkestra v tujini je bilo septembra 2000, ko smo se udeležili otvoritvene povorke Oktoberfesta v Münchnu. Odzvali smo se povabilu tamkajšnje slovenske folklorne skupine Lipa. Nastop orkestra v povorki, ki je bila dolga več kot pet kilometrov, so gostitelji zelo pohvalili. Gostovanje je godbenikom ostalo v lepem spominu, saj smo po končanem nastopu na prireditvenem prostoru pod šotorom doživeli pravo vzdušje Oktoberfesta.

Za orkester in za glavnega pokrovitelja, podjetje Alples, je bil posebno priznanje nastop na otvoritvi pohištvenga sejma novembra 2000 na Gospodar-

skem razstavišču in Ljubljani in igranje na otvoritvi svetovnega pokala v sankanju na naravnih progah januarja 2001 v Železnikih.

Po letu 2000 smo veliko časa namenjali uvajanju mladih glasbenikov. Skrb za izobraževanje in stalen dotok mladih se nam je obrestovala in prihajati so začeli novi godbeniki. Bilo nas je vedno več in prostori za vaje so postali premajhni. Sklenili smo, da jih bomo temeljito prenovili. Prenova je bila potrebna, ker so bili prostori neizolirani in pozimi brez kurjave. V okviru finančnih možnosti smo se odločili, da bo prenova potekala v dveh fazah. V prvi fazi, začeli smo julija 2000, smo obnovili prostor za skupne vaje, v naslednjih letih pa prostor, v katerem smo uredili učilnice.

Poleg obnove prostorov smo si do 25. obletnice orkestra zadali še en cilj: izboljšanje kakovosti igranja. Zato smo se odločili, da pričnemo s sodelovanjem na tekmovanjih Zveze slovenskih godb, v katero smo se včlanili leta 2001. Maja istega leta smo se udeležili tekmovanja v četrti težavnostni skupini, ki je bilo v Svetem Antonu pri Koprju. Dosegli smo srebrno plaketo in glede na to, da je bilo to naše prvo tekmovanje, smo bili z uvrstitvijo zadovoljni.

Vseh uspehov in zagnanega dela v zadnjem obdobju ne bi bilo brez prizadevnega vodstva. Leta 2000 je vodenje orkestra prevzel Boštjan Demšar, ki si je že prej kot tajnik zelo prizadeval za ustanovitev glasbene šole ali vsaj za poučevanje glasbil za potrebe orkestra v Železnikih. Pri delu nas je spodbujal in motiviral, da smo sledili njegovim smelim zamislim in idejam. Marsikdaj ni bilo lahko, saj imamo skoraj vsi še številne druge obveznosti, a zavedali smo se, da gre za napredek orkestra. To je bila zadostna spodbuda in zagotovilo, da bo naš trud poplačan.

Praznovanje 25. obletnice

Praznovanje se je s 24. tekmovanjem slovenskih godb začelo sredi maja, tisto pravo pa je bilo od petka, 4. junija, do nedelje, 6. junija. V petek zvečer je bilo slovesno odprtje obnovljenih prostorov, v

katerih se bodo izobraževali mladi glasbeniki, godbenice in godbeniki ter se bo na vajah kalil celoten orkester. Prostore sta odprla župan Občine Železniki Mihael Prevc in direktor podjetja Alples Železniki Francelj Zupanc, blagoslovil pa jih je župnik Franc Dular. V kratkem kulturnem programu so se s solističnimi nastopi predstavili mladi člani orkestra, ki so obiskovali glasbeno šolo. V obnovljenih prostorih, ki so bili na ogled vse tri dni praznovanja, je bila tudi fotografska razstava o 25-letnem delovanju orkestra.

Vrhunec praznovanja je bil sobotni slavnostni koncert, ki je potekal pod šotorom na parkirišču pred podjetjem Alples. Na njem smo predstavili svojo drugo zgoščenko z naslovom Selška dolina, zato je bil repertoar koncerta večinoma sestavljen iz skladb, ki so na zgoščenci. Predstavili smo se tudi s skladbami, s katerimi smo na majskem tekmovanju godb dosegli zlato plaketo. Na koncertu so bile podeljene bronaste, srebrne in zlate Gallusove značke, ki jih za dolgoletno ljubiteljsko ukvarjanje z glasbo podeljuje Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije.

Jubilejni koncert se je zaključil s presenečenjem. Za vse godbenice, godbenike, njihove družinske člane in naše goste smo razrezali torto v obliki številke 25. Koncert smo izkoristili tudi kot priložnost za zahvalo glavnemu sponzorju. Za 25-letno vztrajanje na skupni poti smo direktorju podjetja Alples Francu Zupancu podarili knjigo. Člani orkestra smo s knjižnim darilom izkazali pozornost tudi predsedniku Boštjanu Demšarju, saj brez njegove pripravljenosti in vztrajnosti pri vodenju orkestra v zadnjih letih ne bi bilo opravljenega toliko dela. Veseli smo bili vseh daril in spodbudnih besed, ki so nam jih na slavnostnem koncertu namenili predstavniki godb in orkestrrov, s katerimi že dolgo sodelujemo.

Nedeljsko popoldne je bilo namenjeno srečanju pihalnih orkestrrov Gorenjske. Tako so v Železnike prišli godbeniki iz Godbenega društva Bohinj, Pihalnega orkestra Tržič, Pihalnega orkestra Jesenice – Kranjska Gora in Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka. Posebna gosta ob praznovanju našega srebrnega jubileja sta bila Godba Gorje in Pihalni orkester Alpina Žiri. Srečanje smo pričeli s povorko iz Dašnice do prireditvenega prostora. V povorki je

Ob 25. obletnici. Foto: Aleksander Čufar

Godbeniki iz Železnikov praznujejo

Pihalni orkester Alples Železniki je z odprtjem prenovljenega doma, novo zgoščenko, veselico z Gregorji in srečanjem gorenskih pihalnih orkestrrov praznovalo 25-letnico ustanovitve. Zabava je trajala kar tri dni.

Železniki - Skupina posameznikov je leta 1979 ustanovila orkester. Večina jih je bila zaposlenih v Alpesu, podjetje pa jim je tako v dobrih kot slabih časih stalo ob strani. Vodja orkestra je postal Lado Greblo, prvi dirigent je postal Dragiša Miškovič. Ta je skupino 25 osnovnošolcev, ki večinoma niso imeli glasbene izobrazbe, do 10. oktobra 1981 pripravil na prvi koncert.

V vseh kasnejših letih je železnikarska godba velikokrat uspešno nastopila. Čeprav je imel orkester tudi veliko problemov, predvsem v letih, ko je šlo tudi njenemu pokrovitelju težje kot danes. Skoraj pedeseterica godbenikov letno nastopi približno tridesetkrat, med nastopi pa so najbolj znani koncert za osnovnošolce, nastopi na Čipkarskih dnevih in Dnevu teric, božično-novoletni koncert in prvomajska budnica. "V zadnjih letih v orkester uvajamo veliko mladih glasbenikov, ki jih je iz leta v leto več. Tako je naš orkester med najmlajšimi v državi," nam je povedal Boštjan Demšar, predsednik Kulturnega društva Pihalni orkester Železniki. Leta 2001 so se vključili v Zvezo slovenskih godb, pred

Tridnevno praznovanje Pihalnega orkestra Alples Železniki še ni zaključeno. Praznovanje se bo nadaljevalo 30. junija, na občinski praznik.

mesece dni pa so se z zlato plaketo uvrstili v 3. težavnostno skupino. Praznovanje ob 25-letnici ustanovitve je trajalo kar tri dni, po zanimljivih informacijah pa bodo člani orkestra

praznovali tudi konec junija, natančneje, na občinski praznik 30. junija (o tem v naslednji številki Ločanke).

Boštjan Bogataj

Članek "Godbeniki iz Železnikov praznujejo". Arhiv Pihalnega orkestra Alples Železniki

poleg "naših" mažoretk sodelovalo pet orkestrrov, ki so se nato na odru pod šotorom vsak posebej predstavili s tremi skladbami. Praznovanje smo zaključili s skupnim nastopom Godbe Gorje, Pihalnega orkestra Alpina Žiri in Pihalnega orkestra Alples Železniki. Skupaj je več kot sto muzikantov zaigralo tri skladbe, ki so navdušile občinstvo.

Proti tridesetim ...

Pred Pihalnim orkestrom Alples Železniki so bili tudi po praznovanju srebrnega jubileja novi izzivi in nastopi. Največ jih je bilo v poletnih mesecih in na vedno več nastopih so nas spremljale naše mažoretke. Po praznovanju jubileja smo nastopili na otvoritvi gasilskega doma v Dražgošah, praznovanju dneva državnosti, čipkarskih dnevih, otvoritvi prenovljene kočice na Ratitovcu, dnevu teric v Davči in na mnogih drugih nastopih, leto pa smo zaključili

z božično-novoletnim koncertom v športni dvorani. Na njem so se nam prvič pridružili trije mladi godbeniki.

Leta 2005 smo več pozornosti namenili mednarodnemu sodelovanju. Odzvali smo se vabilu našega madžarskega prijatelja Andrasa in v začetku julija sodelovali na festivalu pihalnih orkestrrov v Sopronu. To je majhno madžarsko mesto v neposredni bližini avstrijske meje. Znano je po velikem številu kulturnih dogodkov. Prvi dan smo v večernih urah spoznavali mesto in preizkusili vina, ki jih pridelujejo v okoliških vinogradih. Ker smo muzikantje, brez glasbe ni šlo. Na glavnem trgu so nekateri člani orkestra uredili pristno slovensko polko, drugi pa so zaplesali in okoli nas se je takoj zbralo veliko ljudi. Drugi dan se je začel s povorko orkestrrov po mestnih ulicah, ki se je zaključila na glavnem mestnem trgu. Vse sodelujoče orkestre je tam pričakal domači pihalni orkester z mažoretkami. S pozdravno skladbo in koreografijo so pozdravili vsak orkester po-

sebej. Večina pihalnih orkestrrov je prihajala iz Madžarske. Poleg nas je bil gost festivala tudi orkester iz Slovaške. Vrhunec povorke je bil skupni nastop orkestrrov na mestnem trgu, kjer smo skupaj zaigrali skladbe, med katerimi je bila koračnica Triglav. V popoldanskih urah smo naše druženje nadaljevali in zaključili v mestnem parku. Vsak orkester se je predstavil s polurnim promenadnim koncertom. Oblečeni v narodne noše smo se poslušalcem predstavili z domačimi skladbami in bili nagrajeni z bučnim aplavzom.

Med nastopi doma je bil za nas eden najpomembnejših na dnevu teric. K sodelovanju nas je povabil Janez Lotrič, tenorist svetovnega slovesa. Spremljali smo ga na njegovem koncertu na omenjeni prireditvi. To je bila za naš orkester posebna čast in obenem velika izkušnja, saj je svet operne glasbe povsem drugačen od klasičnih koračnic. Ob tej priložnosti smo se naučili arij iz oper *Marechiaro*, *Core 'ngrato* in *Rigoletto*.

Januarja je minilo deset let, odkar nas je zapustil naš prvi dirigent in kapelnik prof. Dragiša Miškovič. V orkestru se nam je zdelo prav, da to obletnico obeležimo. Sredi aprila smo pripravili prireditev, ki smo jo poimenovali Koncert v spomin prof. Dragiša Miškoviča. Prireditev smo oblikovali tako, da so v

Na Madžarskem, Sopron.
Foto: arhiv Pihalnega orkestra Alples Železniki

programu poleg našega orkestra solo ali s svojimi glasbenimi skupinami nastopili nekdanji učenci prof. Miškoviča. V goste smo povabili člane ansambla Alpski kvintet, v katerem igra Miškovičev učenec Janez Per, in svetovno znanega pozavnista Kirila Ribarskega. Med glasbenimi kritiki je znan kot poet pozavne, virtuoz ali Paganini pozavne. Rodil se je v Makedoniji, kjer je končal srednjo glasbeno šolo. Diplomiral je pri prof. Dragiši Miškoviču na Akademiji za glasbo v Ljubljani, magisterij pa opravil na Glasbeni akademiji v Zagrebu. Koncertiral je že po vsem svetu in v svetovnih glasbenih prestolnicah vodil mojstrske seminarje. Različni skladatelji z vsega sveta so mu posvetili 54 glasbenih del. Posebej

Koncert v spomin prof. Dragiša Miškoviča.
Foto: arhiv Pihalnega orkestra Alples Železniki

za ta koncert je prišel iz Skopja in se občinstvu s solo točkami ob spremljavi orkestra predstavil s tremi skladbami: Ples z baklami, Čardaš in Bavarska polka. Vrhunec koncerta je bila skladba Polka s pozavno, ki so jo skupaj zaigrali nekdanji učenci prof. Miškovića: Kiril Ribarski, Janez Per, naš dirigent Damjan Tomažin ter dva druga učenca, ki sta bila prisotna na koncertu: Matjaž Mikuletič in Zoran Smokovič. Tej skupini sta se pridružila še naša godbenika Luka Jelenc in Aljaž Čufar, učenca Damjana Tomažina.

V letu 2005 smo imeli skupno več kot 20 nastopov. Prvič smo sodelovali na srečanju pihalnih orkestrów v Goriških brdih, ki je potekalo v okviru prireditve Praznik češenj, septembra pa smo v Škofji Loki z domačimi vižami razveseljevali gorenjske upokojence.

Z novim letom smo začeli pisati natančno kroniko nastopov. Na poseben obrazec za vsak opravljen nastop napišemo, na kateri prireditvi smo nastopali, kaj in kdo smo igrali ter morebitne druge posebnosti prireditve. Veliko pozornosti posvečamo najmlajšim občanom Občine Železniki, saj zanje že tretje leto organiziramo glasbeno pripravnico, v prihodnje pa bi v svet glasbe radi vključili čim več odraslih.

V letu 2006 je Pihalni orkester Alples Železniki imel 24 nastopov. Posebej velja omeniti ponovno gostovanje na Madžarskem, tokrat v mestu Sarvar, kjer je bilo srečanje pihalnih orkestrów in mažoretnih skupin. Na Madžarskem smo bili od 7. do 9. julija. Prvi dan smo se ustavili in zabavali v toplicah, kjer smo imeli zvečer promenadni koncert. Naslednji dan je bila povorka in srečanje z vsemi sodelujočimi orkestri na glavnem trgu. Zvečer smo skupaj z mažoretkami nastopali na gradu. Zadnji dan pa smo igrali pred eno izmed mestnih cerkva, čemur je sledila zaključna povorka orkestrów in mažoretnih skupin po mestu. Po naših dveh gostovanjih na Madžarskem ugotavljamo, da se v tej državi vsi člani orkestra prav dobro počutimo. Že na poti domov smo začeli kovati načrte za prihodnja gostovanja.

Čeprav smo bili že večkrat povabljeni, smo se

še leta 2006 odločili za sodelovanje na Festivalu folklornih skupin z vsega sveta, ki je v tem letu že šestintridesetič potekalo v Gorici v Italiji. Festival je potekal cel teden, zadnji dan pa je bila zaključna parada folklornih skupin z vsega sveta po goriških ulicah. Sodeloval je tudi naš pihalni orkester. Prireditve se je zaključila v mestni športni dvorani s podelitvijo priznanj za sodelovanje. To je bila resnično prava paša za oči in ušesa ter lepa izkušnja za vse nas, saj smo videli nastope razkošno oblečenih folklornih skupin iz Evrope, Rusije, Afrike in Amerike ter drugih delov sveta.

V letu 2007 je Pihalni orkester Alples Železniki opravil 26 nastopov. Med drugim smo se udeležili srečanja orkestrów v Dobrepolju, praznika češenj v Goriških brdih, biserne maše nekdanjega župnika v Železnikih Maksimiljana Ocepka, Oktoberfesta v Gorenji vasi in kostanjevega piknika v Besnici. V tem letu so Železnike prizadele hude poplave. Poplavljenih je bilo mnogo stanovanjskih hiš, javnih ustanov in drugih stavb, uničenih več kilometrov cest, mnogi so ostali brez vsega. Pomoč je prihajala od vsepovsod. Organizirani so bili številni dobrodelni koncerti in prireditve, na katerih so se zbirali prostovoljni prispevki za Železnike. Na dveh dobrodelnih koncertih smo nastopili tudi mi, oktobra v Kranju in mesec dni kasneje v Medvodah.

Leto 2007 je zaznamovala sprememba v vodstvu orkestra. Dotedanjega predsednika Boštjan Demšarja je nadomestil Gregor Bogataj, dirigenta Tilna Majarona pa Martin Pustinek. Martin je svoje delo vzela zelo resno. Posvetil se je sodelovanju z glasbeno šolo, raznolikemu repertoarju in interpretaciji skladb. Vedno nam govori: "Pa sej znate špilat", sam dejte mal b'l s filingom!"

V letu 2008 smo imeli več kot 20 nastopov doma in v tujini. Udeležili smo se tudi velikonočne procesije v Železnikih, igrali smo na otvoritvi prenovljenega igrišča Rovn in odprtju novega skladišča v podjetju Alples. Dvakrat smo gostovali v tujini. Avgusta smo obiskali zamejske Slovence v Italiji. Nastop si bomo zapomnili predvsem po napornem štiriurnem promenadnem koncertu in prijetnem sprejemu. Na-

Čipka.
Foto: arhiv
Pihalnega
orkestra Alpes
Železniki

slednji mesec smo izlet v tujino ponovili, a tokrat na Hrvaško. Sodelovali smo na čipkarskem festivalu v mestu Lepoglava. Poleg nas so nastopili tudi pihalni orkestri iz drugih krajev Hrvaške in Evrope.

MOJ3ALP

30. in 31. maja 2009 je naš orkester praznoval 30-letnico delovanja. Ob tem slavnostnem dogodku smo pripravili praznični program, ki nam je, če se ozremo nazaj, zelo lepo uspel.

Vsi vemo ali pa si lahko le predstavljamo, koliko truda zahteva takšen projekt, in veseli nas, da smo tako člani orkestra kot tudi njegovi podporniki in simpatizerji znali stopiti skupaj in se lotiti tako zahtevnega dela.

Praznovanje je potekalo v dveh delih. V soboto smo imeli bolj slavnostni del praznovanja s koncertom, razvitjem društvenega prapora ter predstavitev družstvenega zbornika ter nove zgoščenke.

Na koncertu smo igrali skladbe, ki jih igramo skozi leto na prireditvah, ki se jih udeležujemo. Med koncertom smo razvili društveni prapor. Ideja zanj je bila prisotna že dolgo časa, dokončno pa je dozorela na občnem zboru orkestra leta 2008. Prapor je zaščitni znak in ponos orkestra. Spremljal nas bo na

vseh večjih prireditvah. Prapor nosi in varuje praporščak ali njegov namestnik. Drog prapora je rjave barve, na vrhu je pozlačena lira. Naš prapor ima 9 trakov in 40 žebličkov. Praporščak nosi gorenjsko narodno nošo ter bele rokavice. Naš praporščak je Aleš Uranjek. Pravijo, da vsako društvo, ki dá kaj nase, tak prapor tudi ima.

Našega je oblikovala Nina Drol, njegova botra pa sta Francelj Zupanc in Občina Železniki.

Kot je padla ideja za prapor, tako je padla tudi za zbornik in zgoščenko ob 30-letnici delovanja orkestra. Zbornik vsebuje zgodovino orkestra, članke članov orkestra ob različnih priložnostih, zanimive prispevke podpornih članov ter tudi misli in ideje simpatizerjev in prijateljev orkestra.

Izid zgoščenke z naslovom MOJ3ALP, katere naslov je enak naslovu skladbe, ki jo je za orkester napisal njegov sedanji dirigent Martin Pustinek, je bil ravno tako načrtovan ob praznovanju in nam je tudi uspel. Pihalni orkester se lahko pohvali, da je bila zgoščenka posneta v živo v kinodvorani na Češnjici, vsaka skladba je bila odigrana od začetka do konca v enem kosu brez kakršnih koli premorov, posneta na en mikrofon. Na zgoščenki je 12 skladb, ki jih je posnel Boštjan Grabnar, oblikovanje tako za zbornik kot za zgoščenko pa je odlično uspelo Anžetu "Skrajniku" Krajniku.

Uradnemu delu je sledila zabava.

Nova zgoščenska.

Orkester s praporom. Foto: Damjan Demšar

Za nedeljo pa smo imeli pripravljen bolj sproščen program praznovanja. Dopoldne smo sprejeli tri prijateljske godbe, in sicer godbo iz Lukovice, godbo iz Liboj ter Godbo Gorje.

Vsaka od godb se je po sprejemu odpravila vsaka na svoj predviden konec naše lepe doline. Godba Lukovica je odšla zabavat občane Železnikov, godba Liboje je popestrila nedeljsko dopoldne krajanom v Davči, na Zalem Logu pa so se povesečili z Godbo Gorje.

Gostili smo tudi Motoklub oldtimer Naklo, ki so na ogled postavili svoje starodobnike.

Vse povabljenе pihalne godbe, vključno z našo, so na prizorišče pod šotor prikorakale v povorki skupaj z mažoretkami Mažoretnega društva Železniki. Vsaka godba se je predstavila s po tremi skladbami.

Ob koncu uradnega dela so vse pihalne godbe skupaj zaigrale nekaj skladb in nam uprizorile fantastičen zaključek praznovanja. Sledila je zabava z Okroglimi muzikanti.

Zaključek

S svojim glasbenim delovanjem smo v kulturni podobi Železnikov in celotne Selške doline pustili pomemben pečat. Glede na število prireditev, na katerih sodelujemo, lahko rečemo, da smo postali nepogrešljiv del kulturne ponudbe v kraju. Naša prepoznavnost se povečuje tudi drugod po Sloveniji, saj vedno več povabil za igranje dobivamo iz drugih krajev, zato mnogi Železnike poznajo prav po nastopih našega pihalnega orkestra. Upravičeno smo lahko ponosni nase in na vse, ki so nam pomagali ali kakor koli prispevali k temu, da smo postali prepoznaven orkester, ki mu je v vseh teh letih uspelo bogatiti kulturno podobo in ponudbo Selške doline.

Ob koncu se želimo zahvaliti vsem, ki nam stojite ob strani. Prvi v tej vrsti je naš glavni pokrovitelj podjetje Alples, d. d. Podjetje nam je, razen v letu svojih največjih težav, vedno stalo ob strani in nas finančno podpiralo. Od svoje ustanovitve dalje nas z dotacijami podpira Občina Železniki.

Koncert ob 30-letnici. Foto: Damjan Demšar

Na 30-letnici. Foto: Damjan Demšar

Zahvala velja naši publikii, vsem vam, ki nas radi poslušate, prihajate na naše koncerte in druge nastope ter nam s svojimi pohvalami in spodbudami dajete nov zagon in potrditev, da smo na pravi poti. Mnogi ste nam na različne načine že velikokrat pomagali. Čeprav vas nismo javno pohvalili, nam je veliko pomenilo in smo (bili) vsake pomoči in pozornosti vedno iskreno veseli.

Iskrena hvala tudi podpornim članom orkestra, ki nas podpirate z vsakoletnim prispevkom. Ideja o

podpornih članih je v celoti zaživela v letu 2005 in še vedno je "dovolj prostora" za vse tiste, ki bi to radi postali v prihodnje.

Za glasbeno ustvarjanje je 30 let hkrati dolga in kratka doba. V Pihalnem orkestru Alples Železniki bomo tudi v prihodnosti nadaljevali in sledili mislim pobudnikov ustanovitve orkestra – da naj bi v njem mladi našli zabavo, se glasbeno izobraževali in izpopolnjevali ter s tem doprinesli k nadaljnjemu kulturnemu razvoju kraja.

Viri:

Poročilo o delu Pihalnega orkestra Alples Železniki od ustanovitve do novembra 1982.

Poročila predsednikov o delu Pihalnega orkestra Alples Železniki za leta 1983–2003.

Poročila tajnikov o delu Pihalnega orkestra Alples Železniki za leta 1997–2003.

Zapisnik ustanovnega občnega zbora Pihalnega orkestra Alples Železniki, 13. 11. 1982.

Zapisnik izrednega občnega zbora Pihalnega orkestra Alples Železniki, 15. 12. 1987.

Zapisniki občnih zborov Pihalnega orkestra Alples Železniki v letih 1984–2004.

Strateški načrt Pihalnega orkestra Alples Železniki za obdobje 2004–2007.

Glasilo OZD Alples, november 1979–december 1989.

Volčjak, Marija: *Najmlajša slovenska godba*. V: Gorenjski glas, 7. november 1980.

Arhiv Pihalnega orkestra Alples Železniki.

Pihalni orkester Alples Železniki, 30 let, zbornik (besedila: Klemen Štibelj,

Leja Drogenik Štibelj, Špela Jelenc, Katarina Mohorič, Mateja Bogataj, Gregor Bogataj).